

STACCO ART
Monika Bystrońska-Kunat
konserwator malarstwa i rzeźby polichromowanej
90-145 Łódź, ul. Narutowicza 116A m.10
tel. 603 882 420

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH I RESTAURATORSKICH

CHRZCIELNICA

KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA APOSTOŁA
W RESTARZEWIE CMENTARNYM

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
W ŁODZI
załącznik do decyzji znak

WLLOZ-ZRR.5144.39.2024.KKK

Zleceniodawca: Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Apostoła
Restarzew Cmentarny 3, 98-170 Widawa, proboszcz parafii ks. Bartłomiej Lesiak

Wykonawca prac: Monika Bystrońska- Kunat
konserwator malarstwa i rzeźby polichromowanej, UMK Toruń nr dyplomu 2410

STACCO ART
Monika Bystrońska-Kunat
90-145 Łódź, ul. Narutowicza 116A m.10
NIP: 7321222556 REGON: 1400543712
tel. 603 882 420

Łódź, marzec 2024 r.

Kościół pw. św. Andrzeja Apostoła w Restarzewie Cmentarnym wpisany jest do ewidencji zabytków nieruchomych. Datowany na pocz. 1913 – 1937 r. Budowę zakończono w latach 1953-1955.

W obiekcie znajdują się starsze obiekty wpisane do rejestru zabytków ruchomych.

Planowane jest podjęcie prac konserwatorskich i restauratorskich chrzcielnicy kościoła.

Klasykistyczna chrzcielnica XVIII / XX w., drewniana, polichromowana.

Forma na rzucie koła. Czasza posiada kielichową formę zdobioną spłaszczonym puklowaniem, zwieńczoną profilowaniem. Nakrywa jest ośmioboczna, o profilu wklęsło-wypukłym, zwieńczona gałką zakończoną krzyżykiem. Trzon okrągły z pierścieniami, u podstawy ornament z liści akantu. Stopa z profilowanym obrzeżem. Całość posadowiona na niskim ośmiobocznym, profilowanym cokole. Obecnie chrzcielnica malowana farbami olejnymi, barwnie, rozczłonkowując formę. Kolorystyka brązów, szarości i czerwieni.

Ze względu na stan zachowania i sposób estetycznego opracowania wskazana jest pełna konserwacja i restauracja obiektu. Chęć podjęcia prac ma na celu powstrzymanie szkodliwego wpływu działania czynników niszczących z usunięciem ich skutków oraz przywrócenie pełnej wartości historycznej, artystycznej i ekspozycyjnej chrzcielnicy. Obecnie eksponowana jest we wtórnym, nieodpowiednim opracowaniu plastycznym.

Celem zabiegów konserwatorskich jest oczyszczenie, wzmocnienie i zabezpieczenie zachowanej substancji zabytkowej. Celem zabiegów restauratorskich jest przywrócenie pierwotnego wyglądu obiektowi, zgodnie ze sztuką konserwatorską.

CHRZCIELNICA KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA APOSTOŁA W RESTARZEWIE.- STAN OBECNY

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH I RESTAURATORSKICH

Planowana jest pełna konserwacja i restauracja chrzcielnicy z opracowaniem plastycznym spójnym z oryginalnymi warstwami misy, pokrywy i trzonu. Zakłada się przywrócenie walorów historycznych, artystycznych i estetycznych obiektowi. Prace rozpoczęte będą od demontażu elementów i przewiezieniu do pracowni konserwatorskiej. W pierwszym etapie prace będą polegały na oczyszczeniu chrzcielnicy z zabrudzeń powierzchniowych i przeprowadzeniu dezynfekcji i dezynsekcji drewna. Zostaną wykonane badania stratygraficzne i po ich analizie rozpoczęte usuwanie wtórnych warstw. Zostanie wykonana impregnacja drewna, naprawy konstrukcyjne i stolarskie z rekonstrukcją brakujących elementów. Po konsolidacji i podklejaniu zachowanego oryginalnego opracowania zostaną uzupełnione warstwy oryginalne: drewno, zaprawy, malarskie opracowanie i złączenia. Powierzchnia chrzcielnicy zostanie zabezpieczona.

Proponowany program prac konserwatorskich i restauratorskich powstał na podstawie informacji o obiekcie uzyskanych podczas jego oględzin. Po rozpoczęciu prac, w świetle nowych informacji uzyskanych podczas ich wykonywania, program prac, a szczególnie jego część restauratorska mogą ulec zmianie. Wszelkie zmiany będą konsultowane z WUOZ w Łodzi.

1. Wykonanie szczegółowej dokumentacji fotograficznej i opisowej stanu zachowania obiektu.
2. Demontaż elementów.
3. Odpowiednie zabezpieczenie zdemontowanych elementów chrzcielnicy.
4. Transport do pracowni konserwatorskiej.
5. Wykonanie badań stratygraficznych celem ustalenia warstwy oryginalnej oraz, w przypadku konieczności ich potwierdzenia, wykonane badań specjalistycznych, określających jej technikę i technologię (złączenia, pigmenty, spoiwa).
6. Dezynfekcja i dezynsekcja: działanie antygrzybiczne (Lichenicida) oraz zwalczające drewnojady (Xylotox).
7. Oczyszczenie elementów z powierzchniowych zabrudzeń.
8. Oczyszczanie z wtórnych powłok malarskich i lakierów (środki do usuwania powłok olejnych i lakierniczych np. Scansol).

9. Impregnacja strukturalna drewna polegająca na wprowadzeniu w zdezintegrowaną strukturę, metodą iniekcji i smarowania, środka impregnującego (10-15% roztwór Hekolu 150 lub Paraloidu B-72).
10. Prace stolarskie i snycerskie – wstawianie fleków z odpowiednio dobranego drewna, skręcanie, sklejanie pęknięć, uzupełnianie drobnych ubytków formy rzeźbiarskiej (drewno).
11. Wymiana najbardziej zdezintegrowanych fragmentów w konsultacji z WUOZ, tylko w koniecznym zakresie.
12. Wykonanie drobnych kitów odpowiednio dobranymi wypełnieniami: kity wiórowe na bazie poliocetanu winylu, żywice przeznaczone do drewna.
13. Uzupełnienie zapraw żywicami akrylowymi z postaci mas szpachlowych (np. Tikkurla, Stucollex) i zaprawą kredowo-kleją.
14. Zabezpieczenie powierzchni werniksem damarowym, retuszerskim.
15. Uzupełnienie i wykonanie rekonstrukcji warstwy malarskiej, odpowiednio dobranymi do zachowanej warstwy oryginalnej, farbami w technice graficznej retuszerskiej. Ustalenia z WUOZ w Łodzi.
16. Uzupełnienie i wykonanie rekonstrukcji złocień, Technika pozłotnicza zostanie dostosowana do zachowanego oryginału (płatek złota, srebra, w technice polerów i matów). Ustalenia z WUOZ w Łodzi.
17. Zabezpieczenie warstwy polichromii chrzcielnicy werniksem końcowym, satynowym.
18. Oczyszczenie misy chrzcielnej odpowiednimi preparatami przeznaczonymi do czyszczenia metalu. Sposób jej zabezpieczenia ustalony zostanie po konsultacji z WUOZ w Łodzi.
19. Przewiezienie chrzcielnicy do kościoła.
20. Wykonanie konserwatorskiej dokumentacji powykonawczej.

